

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in tozi se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14 194.

Strnimo vrste za pravico!

V zgodovini človeštva valovi vse dogajanje podobno kakor valovi tok vode v reki. Nič ni stalnega, nič ni večnega. Kar je bilo nekoč zgoraj na vrhuncu, pada čez čas v globino, za neko dobo izgine in se kasneje v novi obliki zopet popne na vrh.

Ta borba, to večno merjenje sil je nujna zahteva življenja. Tako je v razvoju posameznika, narodov, držav in človeštva.

Že površen pregled zgodovine nam daje živo sliko v potrdilo te resnice. Razvoj evropskega človeka in njegove družbe je šel pri vseh narodih nekako takole:

Kakor hitro se je narod toliko razvil, da se je uredil in ustalil kot organizirana družba, se je povzpela na oblast posameznikov ali skupina posameznikov. Ta poedinec ali ta majhna skupina je zavladovala narodu v božjem imenu, kar imenujemo v zgodovini

bogovladje ali teokracija

Iz tega pojmovanja oblasti se je razvilo pojmovanje, da je vladar hkratu — Bog. Tako vemo, da so pri mnogih narodih vladarje častili po božje. Cesarji največje kulturne države starega veka, namreč Rimskega cesarstva, so bili hkratu najvišji duhovniki in bogovi. Še danes je n. pr. mikado, japonski cesar, Japoncem sin sonca, torej — bog.

To silno oredotočenje oblasti v eni sami osebi so znali dobro izkoristiti razni lizuni in izkoriščevalci, ki so se zbirali okrog takega vladarja-boga, ga častili in poveljevali ter se mu na vse mogoče načine dobrikali, da jim je za to delil razne dobrote in prednostne pravice v obliki zemeljskih dobrin. Iz teh zaplodkov je nastala posebna družabna plast bojarov ali patricijev, ki si je znala priboriti toliko oblasti, moči in veljave, da je popolnoma zavladovala nad narodom.

Za bogate pojedine, za razkošne slavnosti, za najbolj divje razyratnosti je trošila ta družba strahotne zneske, milijone in milijarde, ki jih je izžemala iz delovnega ljudstva: sužnjev in raznih nižjih stanov. Ko je torej v teh družabnih višinah vladalo največje razkošje in — brezdelje, je na drugi strani v družabnih nižinah kosila vzlic trdemu delu beda in lakota, so morale boleznin in trle narod najrazličnejše nadloge.

Narod za pravico

Nič nas zato ne preseneča, če že zgodaj v predkrščanski dobi često naletimo v zgodovini poročila o uporih in zarotah zatiranih ljudskih množic. V človeško naravo je položen večni klic po pravici. Čeprav ga surova sila včasih zatira, ga ne more nikoli popolnoma uničiti. Kadar se zopet oglasi, bruhne s toliko večjo silo na dan.

Tako res vidimo, da je ta klic nešteto krat pospravil in zdrobil pijavke in iskal nove, pravičnejše oblike za ureditev življenja. Iz prvih

davnin človeške zgodovine pa do najnovejše dobe ob koncu svetovne vojne se ponavljajo pred našimi očmi isti prizori. Menjajo se osebe in kraji dogajanja, menja se obseg, bistvo pa ostane isto.

Zemlja ostane

V teh viharjih pa je vendar trden otok, ki se ne zmaje nikoli. Naj se zgodi karkoli, zemlja ostane. Zemlja je dajala kruha egiptovskim faraonom, rimskim cesarjem in francoskim kraljem. Dajala ga je bojevitim indijanskim poglavarjem in bajno razkošnim maharadžem v Indiji, dajala vsem zatiranim in preganjanim v vseh dobah človeštva, v vseh časih, odkar se je prvi človek zavedel svojega človečanstva, kakor ga daje nam.

Kaj sledi iz te resnice? Jasno spoznanje, da je treba urediti razmerje v človeški družbi na podlagi zemlje, ne pa po oziru na ljudi ali kake druge meglene vrednote. Če pa hočemo urediti to na podlagi zemlje, moramo priznati prednost in prvenstvo kmetu, ki jo obdeluje. Brez njega ni kruha, brez njega ni kulture in napredka, brez njega ni nobenih življenjskih dobrin.

Mnogo trditev, ki so jih ljudje kdaj smatrali za resnične, je tekom stoletij propadlo. Izkazale so se za zmote in zablode. Resnica pa, da nam je zemlja mati in da tisti, ki zemljo obdeluje, dejansko redi ves svet, je ostala vsa tisočletja ista in jo vprav v današnjih časih zmed in stiske toliko bolj občutimo.

V boju proti resnici

so danes spet na delu razne sile, ki hočejo delovnega človeka spraviti na stranpot. Bojari, ki so danes zlezli na prestole mednarodnega kapitalizma, iščejo in ustvarjajo nove bogove, ki naj bi jih narodi malikovali, garali in umirali zanje ter vzlic imenski svobodi ostali sužnji. Kričeča in mameča gesla, puhle fraze, vse se ponavlja kakor pred sto in stoletji. Spet se zbirajo tenke vrhnje plasti, ki žive ob milosti boga-kapitala v razkošju in blazni potratih, medtem ko delovno ljudstvo strada, gara in gine v bedi.

Mesto drugega razmotrivanja naj nam bo dovoljeno ponatisniti samo tole sliko razmer, ki jo je pred kratkim objavil nek slovenski list:

Nekje pod Mariborsko kočo je mlada vdova-viničarka s trojico malih. Hrana — krompir, streha — razbita bajta, obleka — cunjice, zdravstveno stanje —? Samo to vemo, da je vse tuberkulozno; da je moral sinček z vročico iz bolnišnice, da ni za najmlajšo hčerko s tuberkulozo v najvišjem štadiju nikjer prostora, da je prehodila obupana mati pot od »doma« do Celja k zdravniku; da nimajo do življenja pravice na tem božjem svetu.

Ali preštejete vse take koče?

Včeraj pa sem izvedel: Da je nekdo iz »boljših krogov« potrošil v baru tekom 1 in pol ure 1600 Din; da je neka družba tekmovala, kdo si upa več plačati za šampanjce; da je vendarle res, da ima ta in ta gospod 60.000 dinarjev mesečnih prejemkov; da so bila naša državna podjetja opeharjena za več sto milijonov.

Uboga siromašna koča, ki se ti klanjajo le najvišji duhovi — kdo ti bo zdravil tvoje jetične otroke?

Ob takih slikah, ki jih je danes svet pretresljivo poln, vemo, kaj je naša naloga! Strniti vrste in zbrati vse sile, da priborimo in vrnemo pravico zemlji in delu.

Kmeti ljudje smo na prvi poti in se tega zavedamo, zato bomo tudi vztrajali, čeprav se nebo nad nami še tako stemni. Sonce je naše, ker je z nami pravica!

Pametni sklepi

V Romuniji bo odslej politika popolnoma izločena iz cerkve in bodo duhovniki res služili samo veri in Bogu.

Sveta sinoda, vrhovna oblast romunske cerkve, je namreč pred kratkim sklenila v Bukarešti, da v bodoče duhovniki ne bodo smeli blagoslovljati zastav političnih strank. Tudi ne smejo več nikogar zaprisegati za kakršno koli politično skupino. V pridigah ne smejo omenjati niti političnih razmer niti strank niti oseb. Sploh ne smejo podvzemati ničesar, kar ni v popolnem skladu s krščansko vero.

Prepričani smo, da bodo ti pametni sklepi blagodejno vplivali v Romuniji. Zeleti bi le bilo, da bi se jim pridružile tudi cerkve po drugih državah. Bilo bi Bogu v čast in bližnjemu v korist.

Devet milijonov lačnih ljudi

Na Kitajskem vlada v pokrajini Čečuan, ki meji na Tibet, strašna suša. Več mesecev trajajoča suša je do 90 % tega ozemlja spremenila v nerodovito puščavo.

Radi suše je zmanjkalo živin in je zavladovala v deželi silna lakota. Zadnjih 8 tednov je za lakotjo umrlo 3 tisoč ljudi. Smrt pa kosi še dalje in se je prebivalstva polotil blazen strah in obup. Devet milijonov prebivalcev se je iz te pokrajine odpravilo na pot v sosedna ozemlja, da si tako rešijo vsaj golo življenje. Po vseh cestah in potih, ki vodijo v sosednje pokrajine, se pomikajo dolge procesije sestranih beguncev, ki nosijo s seboj svoje revno premoženje.

Obubožana vas

Slovenske kmetске razmere v parlamentu — Opozicijski poslanci so izvršili svojo dolžnost do naroda in države

Slovenski opozicijski poslanci so govorili v narodni skupščini obširno tudi o gospodarskih in socialnih razmerah v Sloveniji, posebno na kmetih. Kot verni tolači zahtev in potrebe slovenske vasi niso ničesar zamolčali, kar tišči k tlom naše kmetско gospodarstvo in kar boli našega kmeta.

V svojih govorih so se dotaknili uničujočega nesorazmerja med cenami kmetских pridelkov in cenami industrijskih izdelkov, pretežkih bremen javnih dajatev, davkov, taks in trošarin ter popolno zanemarjanje interesov kmetskega človeka.

Se danes vlada pri Hrvatih in Srbih pričanja, da je Slovenija bogata dežela, da se Slovencem dobro godi, da je pri njih blagostanje doma in da ničesar več ne potrebujejo.

To zmotno mnenje so slovenski opozicijski poslanci označili kot bajko, ki jo je treba temeljito razsvetliti in odpraviti. Ne rečemo, da se pri nas ne godi dobro nekaj tisočim kapitalistov, ki žive od žuljev kmetско-delavskega naroda, ki se maste vsako leto z velikimi profiti na račun delovnega ljudstva.

Toda teh nekaj sto lenuhov, ki jih nekateri pri nas zagovarjajo, še ne predstavljajo slovenskega naroda, zlasti pa ne slovenskega kmeta in delavca. S slovenskim kmetским narodom imajo te pijavke le toliko skupnega, kolikor so se do sedaj nažrli njegove krvi, njegovega truda in dela in se hlinavsko lišpajo z njegovo kulturo.

Samo toliko in nič več. Da bi pa pokazali resnično življenje slovenskega delovnega naroda, so slovenski opozicijski poslanci, Albin Koman, Milan Mravlje, Ivan Janžeković, Vinčo Gornjak in drugi povedali v narodni skupščini, kako se godi slovenskemu kmetu, obrtniku in delavcu in kakšne razmere vladajo na naši vasi.

Tu bomo navedli le nekaj misli iz njihovih govorov.

Iz statistike ljubljanskega okrožnega urada je razvidno, da je bilo tekom preteklega leta še vedno blizu 25.000 delavcev manj zavarovanih kot prejšnja leta. To se pravi, da je bilo tolikšno število delavcev manj zaposlenih, toliko manj dohodkov in toliko manj sredstev za preživljanje. Brez pretiravanja trdimo, da so bili ti brezposelni sami kmetски ljudje. Izpadek na mezdi znaša blizu 150 milijonov dinarjev, ki jih ni dobila naša vas.

V Sloveniji živi okrog 100 tisoč kmetских družin, ki imajo do 10 ha zemlje. Od te površine pa je komaj polovico obdelovalne zemlje. Redka družina od teh more živeti edino od dohodkov svoje kmetije. Velik del mora iskati zasluzka drugod, da krije primanjkljaj na kmetiji. Bilo to v mezdnem zaslužku, obrti ali kaki javni službi.

Preko 30 tisoč bajtarskih družin pridelava komaj za tri do štiri mesece hrane. Kje je pa obleka in druge potrebščine.

Če pomislimo, da ne morejo dobiti dela niti delavci brez vsakega premoženja, potem si lahko predstavljamo, kako žive naše mnogoštevilne bajtarske in malokmetске družine, ki se jih povsod odriva, češ doma naj delajo, od kmetije naj žive.

Vprašanje zavarovanja kmetских delavcev sploh ni rešeno. To je eden od vzrokov, da močnejši kmetje težko pridejo do hlapcev in deklet. Siromaštvo viničarjev je pa itak splošno znano.

Ni to prazna beseda, ako rečemo, da po bornih bajtarskih hišah dober del leta ne vidijo kruha in da otroci skačejo celo pozimi brez obleke po hiši, da ne govorimo o soli, vzgalicah in drugih vsakdanjih potrebah.

Pri vsem tem pa se občinski, banovinski in državni proračuni ne samo ne znižujejo, temveč so se letos vsi povečali, češ da se v deželo vrača blagostanje in dohodki naroda večajo. Taka gospodarska politika le še poostčuje bedno življenje našega kmetskega človeka in mu veča skrbi za vsakdanji kruh.

V Turčiji so že pred leti spričo težkih razmer na kmetih povsem ukiniteli zemljiški davek za dobo 10 let. Pa ne samo to, kmetom nudi vlada izdatne podpore pri nabavi gospodarskih potrebščin.

Carine na industrijske predmete bi bilo treba povsem ukiniti, ali pa domačim izdelkom določiti najvišjo ceno, ki jo more kmetски človek plačati. Posebno pridejo tu v poštev železni izdelki in blago za obleko. Ravno tako bi se morale znižati za polovico cene monopolskim predmetom, petroleju, soli itd. ter zlasti za polovico znižati trošarino na sladkor. Stroški za izdelavo sladkorja znašajo okrog 2 in pol dinarja za kilogram. Pri trgovcu pa ga mora plačati naš siromak po 14 dinarjev kilogram. Torej za 11 in pol dinarja dražje. Tu notri je skrit dobiček tovarnarjev, ki so po večini madžarski židje, drugo pa znašajo carine in trošarine. Monopolski pred-

meti in sladkor so danes zaradi prevelike cene skoro nedostopni kmetskemu človeku.

Slovenija uvaža letno šest do sedem vagonov pšenice iz južnih krajev naše države in do deset vagonov koroze. Prevozne tarife bi se morale vsaj za polovico znižati, da bi naši revni ljudje prišli ceneje do živeža.

Za slučaj elementarnih neizdat, za slučaj toče, povodnji, slane, suše itd. ni za naše kmetijstvo ničesar preskrbljeno. Delni odpis zemljiškega davka ne pomeni ničesar. Cepljenje prašičev bi se moralo vršiti brezplačno in za nesreče pri živini bi se moralo izdatno podpreti zavarovalne živinske zadrage.

Okrajne kmetijske referente bi se moralo oprostiti vseh kancljskih poslov in jim omogočiti potovanja od vasi do vasi, od kmetije do kmetije, kjer bi nazorno podučevali kmete v raznih kmetijskih panogah.

Zakon o agrarni reformi je treba brez odlaganja izvesti povsod. Nobeno veleposestvo ne sme biti izvzeto. Zlasti je treba nemudoma izvesti agrarno reformo na veleposestvih v Kostanjevici in Gornjem gradu. Razlaščene gozdove na veleposestvu Windischgrätzja je treba takoj prevzeti in jih dati na razpolago narodu.

To so misli, ki so jih iznesli naši opozicijski poslanci v svojih govorih v teku proračunske debate in opozorili merodajne činitelje na vsa ta pereča vprašanja, ki povzročajo med narodom veliko in opravičeno nezadovoljstvo.

Opozicijski narodni poslanci so rekli, kar je bilo treba reči.

Povečane takse in trošarine

Zadnji dan pred razpravo o finančnem zakonu k proračunu za prihodnje leto je bilo predloženih narodni skupščini okrog 300 amandmanov, ki se tičejo izprememb taksnega, trošarinskega in drugih zakonov, raznih pooblastil ministrom in odobravanja cele vrste uredb, ki so jih posamezni ministri izdali tekom tekočega proračunskega leta.

V naslednjem bomo navedli nekaj izprememb taksnega in trošarinskega zakona, s katerimi bodo imeli naši kmetски ljudje vsak dan opravka.

Točka 5. čl. 6. taksnega zakona določa, da se oproščajo takse na dediščine v prvem kolenu krvnega sorodstva, če ne presega čista vrednost dediščine (po odbitku pasiv) 50.000 dinarjev. (Do sedaj je veljala takсна prostost do vrednosti 100.000 dinarjev.)

Taksa za vloge in prošnje na državne urade se poveša od 5 na 10 dinarjev, za vse priloge pa od 2 na 4 dinarje. Za pritožbe se poveša taksa od 20 na 40 din.

Uvaja se nova taksa za ustne kupne in prodajne pogodbe po čl. 12. tar. postavke, ki so bile do sedaj oproščene taks. Vsaka listina mora biti taksirana z 10 din.

Proti sklepom davčnega oddelka finančnega ministrstva ni pravnega leka.

Za vsa polnomočja se bo plačevala taksa 20 din. Za omejena polnomočja se je do sedaj plačevalo 10 din.

Za pogodbe o vzdrževanju se plača 1 % taksa po vrednosti zneska za vzdrževanje.

Taksa za potni list za leto dni se poveša od 100 na 200 din.

Za pritožbe proti obsodbam zaradi prestopkov po tar. post. 86 se poveša taksa od 20 na 30 din.

Za javne vežbe in tekme viteških in športnih društev v mestih, ki imajo več kot 20.000 prebivalcev, se plača taksa 10 % od vrednosti prodanih vstopnic. Ista taksa se plača za predavanja, koncerte, gledališke predstave in druge prireditve, če niso združene s plesom. Od drugih prireditev se plača 20 % taksa od prodanih vstopnic.

Trošarine

Z amandmani se uvaja 16 novih trošarin. Pri nekaterih sedanjih trošarinah pa se stopnja davkov poveča. Trošarina za kg kave se poveša od 2 na 4 din, za limone in pomaranče na 1 din.

Za delavske čevlje in coklje iz kravjega usnja za par 1 din.

Na obutev iz kavčuka, platna, klobučevine in tkanin, ki ne propuščajo vode, sandale in copate 2 din za par, za obutev iz kože 5 din, na obutev iz finega usnja na 12 din za par.

Za otroško obutev se plača za 50 % nižja trošarina.

Na tvorniško obleko in plašče iz bombaža, platna in podobnega blaga 5 din, na polvolneno obleko in takšno blago, ki ne propušča vode, 10 din, iz volnenga blaga in usnja 20 din. Za posamezne kose obleke (hlače, suknje) se plača le 50 % trošarine za dotično blago.

Vse te trošarine, ki se imenujejo skupne banovinske trošarine, se stekajo v poseben fond, iz katerega dobe dravska, savska, donavska, vardarska banovina in Beograd 20 % vse trošarine, druge banovine pa 80 odstotkov. Ta trošarina je torej ustanovljena zato, da tako zvane aktivne banovine, med katere spada tudi dravska, čeprav smo že večkrat dokazali, da je pasivna, plačujejo za druge banovine.

Dne 1. aprila bodo organi finančne kontrole popisali vse zaloge prizadetih trošarinskih predmetov ter pobrali od njih na novo določeno trošarino.

Naša trgovina z Italijo

Trgovski odnos med nami in Italijo so prišli na mrtvo točko. Začasni trgovinski sporazum med našo državo in Italijo s tem mesecem poteče.

Italija je sedaj predlagala sklenitev nove pogodbe z našo državo za dobo dveh let. Pogajanja se bodo baje kmalu začela.

Baje bo Italija ponudila naši državi za izvoz lesa in živine enake ugodnosti, kakršne uživata Avstrija in Madžarska.

Doma in drugod

Narodna skupščina

Kot poslednjo točko dnevnega reda je narodna skupščina obravnavala finančni zakon k proračunu za leto 1937./38. Vlada je predložila okrog 300 spreminjalnih predlogov k finančnemu zakonu. V finančnem odboru so bili vladini predlogi delno spremenjeni in izmenjeni.

V plenumu narodne skupščine se je nato vršila obširna debata o finančnem zakonu in o predloženih amandmanih. Predstavniki opozicijskih klubov so podali načelne izjave nakar se je vršilo končno in poimensko glasovanje o proračunu in finančnem zakonu. Glasovalo je 177 narodnih poslancev »za« in 78 »proti« proračunu.

S tem je bila razprava v narodni skupščini končana in z večino glasov sprejeti proračun je bil odposlan v senat.

V petek in soboto preteklega tedna je skupščinski odbor razpravljala o zakonskem osnutku o pooblaščenih inženirjih. Predlog tega zakona bo v kratkem predložen plenumu narodne skupščine, da o njem razpravlja. Ravnotako se pričakuje, da pride pred skupščino v najkrajšem času načrt združnega zakona, ki je tudi že v odboru skoro dokončan.

Senat

Finančni odbor senata je pričel razpravo o proračunu že v petek preteklega tedna. Načelna razprava je bila v enem dnevu končana. Pri glasovanju v načelu je glasovalo 8 senatorjev za proračun in 7 proti. Za tem se je pričela obravnavati o proračunih posameznih ministrstev.

Podrobna razprava v finančnem odboru senata bo sredi tega tedna končana, nakar pride proračun pred plenum senata. Do Velike noči bo proračun tudi v senatu izglasovan in s prvim aprilom stopi v veljavo.

Dr. Krnjevič

član glavnega odbora bivše HSS je dal te dni izjavo, ki se nanaša na njegov sestanek z gosp. dr. Mačkom, ki se je nedavno vršil v Gradcu. Dr. Krnjevič je izjavil med drugim:

»V inozemstvo nisem odšel, kakor se to ponekod trdi, da bi se izognil preganjanjem tega ali onega režima. Izven mej svoje domovine sem odšel po gotovem, točno odrejenem poslu. Zato tudi za moj povratek ni odločilno, kaka vlada je na oblasti, marveč samo to, ali sem svoje naloge že izvršil ali ne...«

Učitelji poslancu Semrovu

V proračunski debati je poslanec kranjskega okraja in nekdanji starosta »Sokola« v Kranju dr. Franc Semrov na kaj čuden način napadel slovensko učiteljstvo. Trdil je, da je bilo 12 primerov, kjer so morali biti učitelji premeščeni radi težkih moralnih deliktov (zločinov).

Poslanec Semrov, ki je pravnik po obrazbi in trgovec po poklicu, pač ne govori brez premisleka in se brez dvoma tudi zaveda pomena svojih trditvev. Jugoslovansko učiteljsko združenje je zato naslovlilo nanj tole javno pismo:

»Jutro« z dne 6. marca t. l. je priobčilo po stenografskih zapisnikih narodne skupščine Vaš govor v narodni skupščini, kjer ste pri razpravi o premeščitvi učiteljev po službeni potrebi navedli 12 primerov, ki naj bi pokazali, da so zagrešili premeščeni učitelji najtežje moralne delikte. Našteti delikti so tako težke narave, da bi moral dotičnik, ki bi kaj takega zagrešil, takoj izgubiti državno službo in za svoje delo nositi tudi vse posledice po kazenskem zakonu. Za nobenega od njih niste navedli konkretnega imena, radi česar zade-

vajo danes te Vaše izjave lahko slehernega po službeni potrebi premeščenega učitelja. V obrambo ugleda in časti premeščenih učiteljev in v obrambo ugleda in časti učiteljskega stanu vobče Vas javno pozivamo, da navedete za vsak primer ime. V nasprotnem primeru bomo prisiljeni smatrati Vaša izvajanja za pavšalno klevetanje učiteljstva.

Nikakor se nečemo vtikati v obračunavanje med poslancem Semrovom in učiteljstvom. Samo kot neprizadeti opazovalci naj ugotovimo, da je za dr. Semrova, ki je bil pri petomajskih volitvah izvoljen na Jevtičevi listi, pricucnil tudi marsikak učitelj kranjskega okraja svoj glas. Zato smo prav radovedni, kdaj, kaj in kako bo gospod poslanec odgovoril na gornje javno pismo. Kot možak menda vendar ne bo pustil na sebi očitka klevetanja. — Odgovora pričakujemo tudi starši, ki svoje otroke v dobri veri zaupamo šoli in učiteljstvu!

In spregovoril je — dr. Koce

Vsak človek ima dar govora, poslanec ga mora imeti v dvojni meri. Tudi poslanec dr. Koce ga ima in rad govori. Pove vedno kaj novega. V narodni skupščini je zadnjič povedal tole:

»Gospodje, jaz vam pravim, da je slovensko ljudstvo, ki je bilo denuncirano od lažnih patriotov, bilo vedno za pozitivno delo in da

Kaj se godi po svetu

Novi poslanik zavezniške Bolgarije je ob nastopu svoje službe izjavil med drugim:

»Pakt o večnem miru in prijateljstvu med Jugoslavijo in Bolgarijo je sveto delo. — Odkriva široko polje za iskreno sodelovanje med dvema bratskima narodoma ter pomeni obenem

Dimo Kazasov, bivši minister ter poslanik na našem dvoru, je velik in iskren prijatelj našega naroda. Pred kratkim je obiskal Ljubljano, kjer je bil sprejet z velikim navdušenjem. Obiskal je več gospodarskih in kulturnih ustanov ter je tudi predaval o sodobni Bolgariji.

dragocen prispevek k prizadevanju za okrepitve miru na Balkanu. — Moje poslanstvo v Beogradu bo zvesta in neomajna služba temu delu.

Iskrena želja jugoslovanskih in bolgarskih državljanov je, da bi te besede ostale trajno resnične; kajti le v taki prijateljski slogi in skupnosti nam bo mogoče premagati težave in odvrniti oblake, ki tolikokrat groze, od sebe.

Italija

je v svojih zunanje političnih prizadevanjih močno delavna. Odnosaji z nami obetajo izboljšanje, zlasti v trgovsko političnem oziru.

smo mi vsi za popolno in edinstveno jugoslovansko orientacijo. To je za nas aksiom, o katerem ne dovoljujemo, da bi se o njem govorilo. Kako neosnovani so vsi napadi na g. dr. Korošca glede Sokolstva je najboljši dokaz dejstvo, da je bil že leta 1928. g. dr. Korošec izvoljen za častnega člana Sokola.

Moška beseda! Za pouk smo slovenski kmetje gospodu poslancu hvaležni. Kol'kor kapljic, tol'ko let — Bog mu daj na svet živeti!

Gozdovi in glasovi

Opozicijski zemljoradnik Voja Lazić je pri proračunski razpravi govoril mnogo tudi o izkoriščanju državnih gozdov. Pritoževal se je, da gredo dobički iz bosanskih gozdov v tuje žepe. Nato je pripomnil, da je v Srbiji v tem pogledu bolje.

»V mojem kraju,« je dejal poslanec, »sicer nimamo državnih gozdov, pač pa jih imajo pri Valjevu. Tam državne gozdove izsekavajo domačini, ne pa tujci. Njih eksploatacija se na veliko vrši pred vsakimi volitvami. Vsaka volilna vlada namreč dovoli kmetom, ki se obvežejo voliti njene kandidate, da po mili volji sekajo po državnih gozdovih.«

Kaj ne, vsak kraj ima svoje šege, vsaka glava svojo pamet! Tako je pač na svetu in Voja Lazić, kot zdrav kmet, utegne imeti prav, ko misli, da je bolje, če vsaj nekaj ostane doma, kakor pa da gre vse rakom živžgat v daljno tujino. O kakovosti dobrote rajši ne govorimo. Saj »šenkanim« konjem ne gledamo na zobe.

Glavno skrb posveča seveda Italija kolonialnemu vprašanju. S spretno politiko si je Mussolini pridobil zaupanje arabskih muslimanov v Afriki. Da bi Italija zabrisala mučne vtise nedavnega atentata v Adis Abebi, je Mussolini odpotoval v Libijo (Afrika) in ostane v kolonijah do 22. t. m. — Prisostvoval bo v tem času raznim slovesnostim in vojaškim vajam. Njegov napor gre za tem, da pride v sloves zaščitnika islama in tako vsaj pri muslimanih najde zanesljivo oporo za italijanske kolonialne težnje. Mesto Harar v Abesiniji nameravajo proglasiti za tretje muslimansko, kamor naj bi islamski (muslimanski) verniki romali kakor doslej v Meko in Medino. Če se načrt posreči, si bo Italija ustvarila v kolonijah nov Rim, kar utegne na vsak način postati v vsakem oziru velikega pomena in bi potrdilo kolonialne sposobnosti italijanske diplomacije. Tak uspeh bi bil seveda hkratu udarec Angliji in Franciji.

V Španiji

se državljanska vojna nadaljuje. Nedavno je predsednik vlade Caballero dal dopisniku velikega angleškega lista zanimive izjave. Zanimal je trditev, da hoče vlada v Španiji vpeljati boljše vize ali anarhijo. Ko bo sedanji položaj premagan, bo vlada pač izvedla večje socialne reforme in tudi podpržavila nekaj večjih zasebnih podjetij, mala kmetska posest ter mali trgovski in obrtni obrati pa ostanejo neokrnjeni.

Pri tej priliki je predsednik vlade tudi izrazil svojo vero v končno zmago, čes, da nasprotniki nimajo več lastnih vojakov in jim morajo pomagati drugi. Dejal je še, da bo vlada tudi nadalje uvažala orožje, kolikor bo mogoče, pa naj se zgodi karkoli.

Boji sami trajajo z vso grozoto dalje. Poročila v tem oziru so precej podobna poročilom izza svetovne vojne. Vse zmaguje, končne zmage, pa le rod nikoder nič.

Minulo soboto o polnoči je stopil v veljavo dogovor o mednarodni kontroli španskih mej. Meje bo nadziralo 150 komisij. Kako se bo ta kontrola obnesla v praksi, bomo šele videli.

ni volje, ki bi jih razlozila. Češko-slovaška—Nemčija
S Češkega prihajajo vznemirljive novice, po katerih baje Nemčija pripravlja novo nasilje. Konrad Henlein, vodja hitlerjevcev, na Češko-slovaškem naj bi se letos 12. maja, na dan kronanja angleškega kralja, po vzoru generala Franca uprl češko-slovaški vladi.

Češko-slovaška vlada je že prepovedala uvoz vojaških potrebščin, Nemška vlada pa je izdala dva nova zakona, naperjena proti slovanski so-

Fasizem oznanjajo zdaj v spanskem Maroku z bobni. Slika nam kaže skupino takih mladih bobnajočih fasistov.

sedi. Eden se tiče varstva nemških mej, drugi zaplembe premoženja tujih državljanov v Nemčiji. Vse to vzbuja toliko več verjetnosti v resničnost zgoraj navedenih vesti.

Nemčija še nadalje grmi v vsem svojem tisku proti Češko-slovaški. Ker je v Nemčiji ves tisk povezan z režimom in piše po njegovih navodilih, je jasno, da je tudi vse napadanje treba smatrati za usadno in izraz nemških vladnih krogov.

Hitler očitno računa, da bo razvoj dogodkov enak onim v Španiji. Zdi se pa vendar, da prevelika črnoglednost ni na mestu. Saj si skoraj ni mogoče misliti, da bi bili francoski in angleški državniki tako slepi in bi ne spoznali, kako raste in se dviga pod novim imenom v Evropi stari duh, radi katerega smo štiri dolga leta krvaveli.

Na Madžarskem

je vodja malih kmetov Tibor Kekhardt odkril fašistično zaroto, ki je bila tako pravočasno zatrla. Zapleteni so bili vanjo mnogi visoko stojeci Madžari, vodil pa jo je nemški poslanik Mackensen.

Nevarnost fašizma je za zdaj odstranjena, vsekakor pa je dogodek opomin ne le Madžarom, ampak vsej srednji Evropi in še posebej Balkanu. Kajti vsa gibanja, sorodna temu, ki so ga pravkar zatrli na Madžarskem, so tujega izvora in imajo samo namen, spraviti male države in narode v odvisnost od tujcev, ki bi nam radi zagospodarili. In tega si menda vendar pri nas nihče ne želi in ne more želeti. Kdor pa za Judežev denar izda lastno kri, ni vreden da ga zemlja nosi!

Anglija

se je spopadla z vso silo v vrtinec »oboroženega« miru, ki je najstrašnejše breme civiliziranega sveta.

«Kaj zahteva »oborožen« mir? Vsaka država naj bo tako silovito oborožena, da si je nihče ne bo upal napasti. Kam to pelje, si lahko mislimo. Kakor hitro se ena država okrepi in poveča svojo oboroženo

silo, takoj ji sledijo ostale in jo skušajo prekositi. S tem nastane oboroževalna tekma, ki pogoltno ves trud in napore delovnih množic. Kajti sadovi dela v takem primeru ne gredo za blagor človeštva, ampak za — orožje, torej za ubijanje, uničevanje in pokončevanje.

Milan Prašević, navdušen zagovornik jugoslovanske misli, je pred kratkim umrl v Švici, kamor se je bil šel zdraviti. Pokojni je bil brat znanega politika Svetozarja Pribičevića. Bil je tudi sam politično vedno delaven, ideolog in borec hkratu. Truplo pokojnikovo so prepeljali v domovino, da bo moglo počivati v zemlji, ki jo je rajni tako ljubil in ji posvetil vse svoje sile in sposobnosti.

Slika do
»Jutra«

Danes je za denar vse na prodaj, zlasti pa — Jud. Zadovoljni možak na sliki je žid Willy Müzenberg, ki je bil navdušen komunist in celo blagajnik komunistične internacionale v Parizu. Kot tak marsikaj ve, zato je tudi napravil »čedno« kupčijo. Izneveril se je komunizmu, da pa ne bo brbljal, je dobil 200 tisoč frankov nagrade.

To je madež, ki priča, da je vsa civilizirana človeška družba na napačnem potu. Zavrgla je človečanstvo, pogazila človeško dostojanstvo in sama sebe ponižala na stopnjo krvoločnih zveri, ki se med seboj rujejo za plen.

Anglija sama ima letos v gradnji 148 novih bojnih ladij, do konca letošnjega leta pa bo imela vsega skupaj tudi še 20 tisoč vojnih letal.

Francija

je pred nedavnim razpisala »obrambno posojilo«, da bi dobila dovolj sredstev za oboroževanje. Razumljivo je, da med sosedi, oboroženimi do zob, ne more sama ostati brez orožja.

Uspeh posojila je bil presenetljivo nagel in velik. Že prvi dan je moralo biti nadaljnjo podpisovanje ustavljeno, ker je posojilo že takoj ta dan deseto določeni znesek v višini 5 milijard frankov.

Nenavadni uspeh tega posojila je pač do kaz velike samozavesti francoskega naroda. Hkratu nam pa potrjuje občeitek Francozov, da mora trenutno stati evropski mir vsekakor na precej trhljih nogah.

Novosti o kmetški zaščiti

Po vesteh, ki smo jih brali v dnevnikih listih, je Narodna skupščina razpravljala tudi o kmetški zaščiti.

Uredba o likvidaciji od 26. 9. 1936 bo po teh vesteh v glavnem nespremenjena, podaljšani pa bodo razni roki.

Najvažnejši roki so po sedanji uredbi

1. za prijavo in izročitev dolgov Privilegirani agrarni banki ter njih obračunanje,
2. za plačilo prvega obroka,
3. za prošnjo za znižanje dolga.

Ti doki so že vsi potekli, toda zadruga in druge ustanove niso izročile še vseh dolžnikov PAB, ki niti od daleč niso plačali prvih obrovov in tudi prošnje za znižanje so bile bolj redke.

Menda bo v zakonu k državnemu proračunu čas za izročitev podaljšan do začetka junija, ravno tako čas za prošnje, prvi obrok pa bo plačljiv v jeseni 1937.

Za zadruga važna novost bo, da se bodo smele s svojimi dolžniki, ki bi jih sicer morale predati PAB, dogovoriti, da ostanejo pri njih. Vendar ni nič rečeno, kako bo potlej s kritjem izgub, ki bodo nastale vsled znižanja dolgov.

Spremembe, ki se napovedujejo, kažejo, da prvotne napovedbe o dokončni rešitvi tega vprašanja niso bile točne.

Gotovo se ni računalo z nešteti težkočami, ki so se pojavile že zgolj pri zadrugah in ki vse jasneje odkrivajo veliko težino vprašanja. Čimdalje bolj se vidi, da so korenine zla kmetških dolgov globoko zarasle v današnjem načinu gospodarjenja, ki pa nobenega gospodarskega vprašanja ne more več rešiti v korist malega človeka.

Vsa dosedanja odlaganja so res zagotovila državi proračunsko predvideni dotok davka, ki ga plačuje kmet, sicer pa je ostal prepuščen sam sebi.

Zeleti bi zakon, ki bi to prepuščenost odpravil in kmetu dal na razpolago nova sredstva za likvidacijo starih obveznosti. Ustanoviti je treba zavod, ki bo finansiral tako likvidacijo, dočim zavod, ki bi le pobiral denar, z njim razpolagal in si ustvarjal dobiček, že vnaprej izključuje resnost poskusov za ozdravitev kmetovega gospodarstva.

Ko bo zakon objavljen, bomo prinesli besedilo in pojasnilo.

Novi predpisi za žganje

S posebnim amandmanom k finančnemu zakonu se spreminjajo določbe glede trošarine na žganje. Na uvoženo žganje se ima v bodoče plačati trošarina 20 din od hektolitrske stopnje. Vinski destilat in žganje, ki se proizvaja doma iz sadnih surovin in ima okus in duh po teh surovinah, je prosto trošarine. Ta trošarinska prostost pa velja le tedaj, če sadno žganje ne vsebuje več nego 45 % alkohola, odnosno če vinski destilat ne vsebuje več nego 50 % alkohola. Žganje, ki ima več nego 45 % alkohola in vinski destilat, ki ima več nego 50 % alkohola, kakor tudi žganje, ki nima karakterističnih lastnosti sadnega žganja po okusu in duhu, se smarta kot spirit. Žganje, ki ni namenjeno za uživanje in se uporablja za izdelovanje ruma, likerjev ali kakršnih koli drogerijsko-farmaceutskih preparatov, se smatra kot spirit in se mora trošariniti kot spirit. Prav tako se smatra kot spirit žganje, ki se izdeluje iz suhega grozdja.

Kmetska mladina

Sv. Bolfenk pri Središču

V gostoljubni hiši tov. Jožefa Zdravca v poslovnih prostorih Narodne hranilnice in posojilnice so preteklo nedeljo, dne 7. marca, zborovali kmetski fantje in dekleta ter napravili pregled in obračun nad storjenim delom v preteklem letu, ter snovali načrte za delo v predstoječi poslovni dobi.

Dobro obiskan 7. redni občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet je vodil predsednik tov. Jožko Tomažič, ki je po pozdravnih besedah orisal delo in cilje, ki jih mora mladina v svojih organizacijah zasledovati. Iz poročil posameznih funkcionarjev in načelnikov posameznih odsekov je razvidno, da je bilo društveno delo vkljub številnim zaprekam, ki so se mu stavile na pot, prav živo in vztrajno, saj se je vršilo: devet sej, šest sestankov, dva izleta, pet strokovnih predavanj, tekma koscev s povorko in mladinskim zborovanjem, srečolov, polževa kolesarska dirka in tri igre, a posamezni člani so se udeleževali tečajev in prireditev pododbora in »Zveze«.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik Jožko Tomažič, podpredsednik Franc Mlinarič, podpredsednica in načelnica ženskega odseka Micika Zorjan, tajnik Ivan Stampar, namestnik Jožko Mlinarič, blagajnik Matija Čurin, namestnica Micika Trofenik, odborniki: Francika Stampar, Micika Zabavnik, Lojzika Mlinarič, Franček Šnajdar in Neža Dogša. Nadzornika: Franc Puklavec in Jakob Munda. Namestniki: Albin Zabavnik, Verona Zorec, Branko Kolarič, Hana Čurin in Janez Kolarič. Pevovodja Srečko Stanič, knjižničar Ludvik Lukman. Članarina se je določila za redne in podporne člane Din 5— letno. Poleg dramskega, ženskega, kolesarskega in smučarskega odseka, ki so že marljivo delovali, smo na novo ustanovili še strokovno-gospodarski odsek, ki ga bo vodil tov. Puklavec, ter se bodo v okrilju istega prirejali razni polzkusi s semenjem, načinom obdelave zemlje, škropljenja i. dr. ter se bodo izsledki istih prikazali na razstavi, ki jo bomo v jeseni priredili.

Fantje in dekleta, kjer še svojih društev nimate, hitro na delo, sedaj na spomlad, ki je začetek vsega mladega in novega, je najlepši čas, da si ustvarite svojo lastno organizacijo, v kateri se boste vežbali in usposabljali za nadaljnje delo, in dolžnost, ki vas čaka, in boste v njej posvetili svoje čile sile za napredek in procvit naše vasi in našega kmetskega doma. V slogi je moč!

Šmartno ob Savi

V nedeljo 7. marca se je zbrala šmarska kmetska mladina na III. rednem občnem zboru svojega društva kmetskih fantov in deklet. Na tem občnem zboru so položili društveni funkcionarji svoje račune o izvršenem delu, ki je bilo v pretekli dobi izredno bogato in plodonosno. Če bi hoteli podrobno navesti vse društveno delovanje, bi rabili celo stran. Vse to dokazuje, da mladi kmetski rod koraka neomajno naprej preko vseh ovir, ki mu jih stavlja to s trnjem, zavistjo in sovraštvom posuto življenje. Z grenkimi občutki so se naši fantje in dekleta spominjali veličastnega kmetskega labora v Zadobravi, ko se kulturno zborovanje in manifestacijska povorka nista mogla vršiti.

Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik tov. Zajc Janez, podpredsednik tov. Zupančič Jože, tajnik Dovč Ivan, blagajnik Heame Franc, odborniki pa so tov. Dimnik Franc, Dovč

Ivanka, Kačar Urška, Bolta Alojz, Ježek Matija in Maru Ivan.

Vsi ti fantje in dekleta so nam zadostno jamstvo, da bo naše društvo tudi v bodoče delalo vedno v dobrobit naše kmetske skupnosti. Enako pripravljena je tudi ostala kmetska mladina, boriti se še naprej neustrašeno za svoj pravičen in vzvišen cilj — za pravico revnih in zatiranih žuljavih rok. Mladina se dobro zaveda, da je ona poklicana vzdigati zastavo ideje. Ideje pa zahtevajo žrtve in dejanja, katerih se pa mladi, v ognju preizkušeni prekaljeni kmetski rod ne plaši. Zato bo z vsemi mladostnimi silami visoko dvigal svoj zeleni prapor — prapor pravice, ki mu ga je Bog dal.

Dončka gora pri Rogatcu

Društvo kmetskih fantov in deklet Dončka gora je priredilo od 18. do 27. februarja prikrojevalni tečaj v Dončki gori. Tečaj je vodila tov. Rezika Horvatičeva iz Ljubljane. 17. tovarišic, med njimi tudi gospodinje, žene in matere so posečale redno tečaj.

Tečaj je otvoril predsednik šolskega odbora, poudarjal dobro in koristno zamisel tečaja, katera je izšla iz želje po napredku in izobrazbi tovarišic samih. V najlepšem redu in disciplini je potekal tečaj, saj ga je vodila spretna, večča in neumorna roka tov. Horvatičeve. V prikrojavanju in šivanju so nastopale tečajnice aktivno, zavedajoč se dobro, da le s samostojnostjo in voljo pridemo do stvarnih uspehov. V prostih urah so oživel razgovori in debate, kako in v čem se bo kmetsko dekle, gospodinja, žena in mati udejstvovala v javnem življenju, da bo borba kmetske ideje prodrla, uspela in zmagala v slednji vasi.

Ob zaključku so tečajnice-tovarišice priredile voditeljici tečaja pristrčno domačo odhodnico. Z bodrilnim nagovorom je tov. Stefanciosa v imenu šole in Društva kmetskih fantov in deklet zaključil tečaj, želel tov. Horvatičevi kakor tečajnicam polno uspehov, poudarjajoč koristi in delovanje organizacije Društva kmetskih fantov in deklet na vasi v kulturnem, prosvetnem in javnem življenju. Nato se je tečajnica tov. Kojčeva v domačih, toplih in tovariških besedah zahvalila tov. Horvatičevi, ki je s svojo neumornostjo in dobro voljo doprinesla, da se je tečaj tako vzorno izvršil.

Šopek rdečih nageljnov, povit z vršički zimzelena, ki ga je ponesla tov. Horvatičeva z dončkogorske vasi v Ljubljano, naj bo v viden dokaz, da smo zvesti, voljni dela, borbe in neustrašenosti za doseg skupnih ciljev.

Dramlje pri Celju

Ob 364letnici mučeniške smrti vodje upornikov in kmetskega kralja Matije Gubca je naše Društvo kmetskih fantov in deklet priredilo proslavo v ta spomin. Dopoldne so se člani in članice korporativno udeležili svete maše v tukajšnji farni cerkvi, ki se je brala v ta namen. Popoldne ob 3. uri pa je bil pričetek proslave v društveni dvorani, in sicer predavanje o Matiji Gubcu, Kronanje v Zagrebu, Znamenje na nebu, Pred cesarjem in končno je pevski zbor zapel kmetsko himno »Zeleni prapor«. Cel spored pa je poudarjala še ob zaključku živa slika, ki je prikazala nadaljevanje borbe naše kmetske mladine, ki jo je pričel Matija Gubec — kmetski kralj. Na ta način je naše društvo na najdostojnejši način proslavilo spomin vseh tistih, ki so dali svoje življenje za pravico in svobodo.

Sv. Florijan pri Rogatcu

V dolino šentflorjansko je začela prihajati pomlad — vse bo oživel. Tudi Društvo kmetskih fantov in deklet je zopet oživel ter poganja nove poganjke. V nedeljo 28. februarja t. l. se je ob obilni udeležbi domačih in sosednjih fantov in deklet društev Dončke gore in Sv. Križa vršil občni zbor v navzočnosti predsednika Zveze kmetskih fantov in deklet tov. Kronovška. Prihitelj je iz enkratne, med tovariše v gorsko vas, kjer je v enournem, globoko zajetem govoru podal idejo,

pota in cilje organizacije kmetskih fantov in deklet. Zivahno pritrjevanje med govorom, posebno pa še ob sklepu, je dokazovalo, da fantje in dekleta kažejo veliko smisla in navdušenja za kmetsko organizacijo. Sledite so volje društvene uprave, ki so soglasno izbrale nov društveni odbor pod predsedstvom tov. Grošeka. Imena novih funkcionarjev jamčijo za delovanje in razmah društva. Ob zaključku je tov. Sekretar podal navzočo odraslo kmetsko mladino k skupnemu delu v izobraževanju, ker le izobražena, samozavestna in značajna kmetska mladina bo dala narodu dobre gospodarje in gospodinje, državi pa zveste državljane.

Podpeč

V soboto dne 20. februarja t. l. se je vršil prvi redni občni zbor našega Društva kmetskih fantov in deklet. V kratkem času obstoja so naši fantje in dekleta dokazali, da hočejo tudi oni slediti vzgladu ostalih naših vasi in se v svoji organizaciji, katero sami vodijo, boriti za spoštovanje in priznanje naše vasi. Vsi društveni funkcionarji so podali svoja poročila, o čemer se je razvila živahna debata. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: Anton Šeškar, predsednik, Stanislav Mravlje, podpredsednik in tajnik, Anton Jarc, blagajnik, Odborniki Anton Svigelj, Ivan Verbič, Rudolf Petelin, Anton Zitko, Alojz Caserman, Anton Zalar, Anton Merkun in Jože Stanič, nadzorstvo: Pavel Rebolj in Anton Hladnik. Od novega odbora se nadejamo, da bo vnelo in marljivo vodil društvo za dobrobit in napredek naših fantov in deklet!

Ljubčna pri Celju

Društvo kmetskih fantov in deklet v Ljubčini je imelo 28. februarja t. l. svoj občni zbor. Veliko zaprek se nam stavi v našem delovanju, toda kljub temu živimo in se gibamo. Tudi če nastopijo težji časi, ne bomo klonili, ker se globoko zavedamo da smo potrebni pri delovanju za izobrazbo in vzgojo naših fantov in deklet. Če nam zmanjka vsega, naša korajža in močna volja ostane in to je naše najboljšo orožje. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika tov. Franc Orešnik, za podpredsednico tov. Anica Naglič, za tajnika tov. Franc Levce in za blagajničarko tov. Mici Naglič. Ostali odbor je ostaliskoro neizmenjen, le da smo pritegnili k vodstvu društva še nekaj novih moči. Na občnem zboru smo ustanovili pevski odsek našega društva in je bil za načelnika izvoljen tov. Stefan Minnik, za pevovodjo pa tov. Herman Daičman. Naše geslo je in ostane: »Delo, sloga in napredek«.

Frankolovo

Tudi pri nas so fantje in dekleta člani in članice Društva kmetskih fantov in deklet priredili dne 17. februarja t. l. proslavo Matije Gubca. Predsednik tov. Bernard Bračič je otvoril proslavo z iskrenim pozdravom na udeležence in je pojasnil njen pomen. Za njim je tov. Pavla Medvedova citirala posamezne odstavke iz knjige »Zadnja kmetska vojska«. Nato pa je tov. Franc Potočnik v svojem govoru razpravljaj o razliki med tedanjimi boji kmetov-puntarjev in sedanjim bojem organizirane kmetske mladine. Mi moramo gledati, da se za našo borbo usposobimo, ker nočemo, da bi propadli tako kot je propadla vojska Matije Gubca ob takratnih velikišev in bogatašev. Po tej poti bo delalo in stopalo tudi v bodoče naše Društvo kmetskih fantov in deklet.

Gotna vas

VI. redni občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet, ki se je vršil preteklo nedeljo 14. t. m., je pokazal, kako veliko zanimanje vladajo med tukajšnjo mladino za našo kmetsko mladinsko organizacijo.

Občni zbor je otvoril ob 14. uri predsednik tov. Kobler, pozdravil vse na vzgojni in etični predsednika novomeškega pododbora tov. Čreškaja Zorkota. Njegovo predsedniško poročilo je pokazalo, da je društvo kljub nasprotovanju ne-

katerih zasleplencev agilno delovalo. Toda naj govoriijo številke; Priredili smo Tabor kmetske mladine s kolesarsko dirko in vinsko igralnico, 3 izlete, 10 sej, 12 članskih sestankov, v zimskem času pa tedenske debatne večere. Namepravali pa smo prirediti tudi proslavo Matije Gubca, ki pa je bila od oblasti prepovedana. Tajniško poročilo pa je pokazalo notranjo stran društvenega delovanja. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da se vpliv krize čuti pri društvu ter je tako izostal finančni uspeh. Poročilo gospodarja je dokazalo, kako važno je kmetijsko strokovno delo med kmetsko mladino. Plug in trijer, katera ima društvo, sta bila stalno izposojena.

Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor s tov. Stankotom Koblerjem na čelu. Ustanovili smo tudi gospodarski strojni odsek.

Delovni načrt, ki smo ga sestavili, dokazuje, da bomo delovali s podvojenimi silami. Za desetletnico pa si nameravamo postaviti svoj lastni dom. Ob koncu občnega zbora je delegat podobrta tov. Zorko obrazložil namen našega kulturnega dela. Iz tega sledi, da smo na delu, s katerim jasno dokazujemo, da smo tu in da se borimo za kmetsko misel, do končne zmage, ki mora biti naša.

Notranje Gorice

Društvo kmetskih fantov in deklet v Notranjih Goricah je priredilo dne 7. marca v Gasilnem domu dobro uspešno vojno dramo »Živ pokopani«.

Igra je bila dvakrat uprizorjena, ob tretji in sedmi uri zvečer. Obakrat je bila dvorana polna. Niso je obiskali samo domačini, tudi iz daljnih krajev so prišli gledat.

V dvorani je med obema predstavama vladal lep mir in red, kakršnega v Goricah še nismo imeli. Čast vestnim rediteljem! Igralci so prav dobro izpeljali svoje vloge. Posebna hvala gre tov. Igljarju Ivanu v vlogi »Janezac«, ki mu je občinstvo celo med predstavo ploskalo, pa tov. Igljarjevi Ančki v vlogi »Anicac«.

Med odmori, ki niso bili preveč dolgi, nas je zabaval tamburaški odsek »Gorice«.

Kakor ste že čuli, je skupina hudobnežev izruvala »Janžetovo lipo«. Lipo smo našli v gozdu v grmovju prelomljeno. To je bilo v zadovoljstvo nasprotnikov, ki so se nam hinavsko posmehovali češ: »Lipa je pa noge dobila!« — »Janžetova lipa pa fejšť rase!« Mi fantje nismo krivi, da so jo izruvali, zato bomo pa na Binkoštno nedeljo vsadili novo lipo, ki jo bomo primerno zavarovali.

Kmetska mladina le v borbi naprej! Ne boj se sovražnika, ki ti je vedno za petami in gleda, kako bi te očrnil in strl. Mi vsajamo, naš dan se drami!

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zaslužka, „Kmetški list“!

Nad 10.000 vlagateljev
štejemo v svoj delokrog.

Od 3—5%

Vam obrestujemo prihranke, ki jih naložite pri nas.

Kratkoročna posojila

dajemo pod ugodnimi pogoji.

Za vse naše obveznosti

jamči z vsem premoženjem in davčno močjo Dravska banovina.

TRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

LJUBLJANA

Mlatic

Ubogí Lazar

Ko sem šel na dan sv. Gregorija iz Stahovice proti Crni vasi na Barju s cepcem na rami kakor zmeraj, sem srečal ob tistem pustem zidu, ki se vleče na koncu Kamnika kakor porgarska žrt, gručo oguljenih kmetov in delavcev, ki so bulili v zid kakor žaba v jajca. Radoveden kakor sem, stegnem svoj suhi vrat kakor Čeh, kadar zavoha v tretjem nastropju knedelne, pa vidim, da berejo na zidu nalimano »Delavsko politiko«, v kateri je bila napisana za naše razmere tale malenkost:

»800 odstotkov prirastka beležijo tuje rudarske družbe, ki izkoriščajo naše zemeljske zaklade.«

V Trepčah, Kopaoniku in Zletovu imamo angleške rudniške družbe, ki sijajno uspevajo, kakor kažejo poročila. Tako se je v zadnjem času povišala vrednost delnic rudnika v Trepčah osemkrat, v Kopaoniku in Zletovu pa več kot petkrat nad nominalno vrednost. Te delnice kupujejo sedaj francoski kapitalisti. Rentabilni bi pa bili rudniki za našo državo.

Razen tega pa je treba poudariti, da so delničarji teh družb dobili izplačano v desetih letih na dividendah najmanj toliko, kolikor so vplačali akcijskega kapitala.

Za kolikor so bogatejši ti inozemski kapitalisti, za toliko je siromašnejša naša država, kajti davki, ki jih te družbe plačujejo, so drobtinice z bogato obložene mize ubogemu Lazarju.

Kdo je kriv?

Jaz, dasi sem brez posebnih finanjskih talentov, bom to ob priliki povedal, pa ne pod streho, ampak na soncu, da kapitalistov mravljinčev ne pojedó.

Tiček v kletki

Moravčani smo zares srečni ljudje. Obdarjeni smo z naravnimi krasotami, ki so občudovane daleč naokrog. Zato se pulijo dobri in slabi, da se nastanijo med nami. Komaj pa dospete ali oni v našo sredo, postane kmalu presičen moravske prijaznosti in plačilo za gostoljubnost je najčesče obrekovanje. Ni naša navada vtikati se v zasebnosti posameznikov, ker pa se v zadnjem času vrše stvari, ki ne morejo in ne smejo biti prezrte, in ker smo prav za prav res naravnost izzvani, smo primorani, braneč oporekajočo nam moralno trdnost, dati v javnost nekaj, ki bo jasno povedalo, kojega morala je na višji stopnji. — — — Ni še dolgo od tega, ko so gotovi elementi označevali naš »Zadružni dom« — napredno trdnjavo — kot zbirališče pokvarjencev. Kdor prestopi prag tega našega sveetišča, je zapisan vragu in obenem črtan iz vaše fantovske akcije. — Zdaj pa se je menda mentaliteta gospodov vaščanov spremenila. V Zadružnem domu so se pred kratkim nastanile neke osebnosti, ki prav malo diše po hudičevem žveplu, pač pa imajo menda poseben vonj, ki je zmožen privabljeti v našo trdnjavo najzagrizenejše sovražnike naših kulturnih in prosvetnih (naprednih) društev. — — — Mnogo prahu je dvignila afera v »mrtvaški ulici«, ki je dala v javnosti povod raznim komentarjem. Saj pa tudi ni čuda! Človek, ki se prištevava v »odlično družbo«, se je tako daleč spozabil, da je dajal celo medicinske pouke. Kakšne so bile posledice, ve vsa moravska dolina. Najhujša posledica za prizadeto pa je bila ta, da je kot pohabljenka vsled krivde tistega gospoda, postala žrtev nezvestobe. Kaj čuda, če se v takem slučaju spremeni ljubezen v sovraštvo, no, in iz sovraštva nastane maščevanje. — In zgodilo se je!! Fantje, Moravčani, so opazili, da hodi v Zadružni dom vasovat nekdo, ki je svojčas svojim članom strogo prepovedal vstop v ta dom. Zato so se pretečeni teden zbrali in, vedoč, da se nahaja ta gospod zopet v razigrani ženski družbi v Zadružnem domu, zaprli glavne iz-

hode tega doma. Tako je bil tiček ujet v trdnjavi. Okrog ene ure ponoči je opazil tihi ljubimec, hoteč zapustiti dom, da so vrata zaprla. Zaljubljena družba je z združenimi močmi »tuh-talac«, kako bi se našel izhod. Prebudili so skoro vse stražke v hiši; končno mu je pomagal na prosto neki hišni stanovalec, ki pa je moral skozi okno. Kdo je to storil, nam ni znano, slutimo pa, da je storilec iz vrst njegovih prijateljev, ki se je hotel maščevati nad platonsko ljubeznijo. — Toliko za sedaj. Če ne bo miru, pridemo na dan še z drugimi zelo zanimivimi podatki, ki jih bo javnost z veseljem sprejela. Torej gospod, nas in naše ljudi ne blafite v privatnih hišah in v šoli, sicer se Vam zna zgoditi enako, kakor tistemu gospodu, ki jo je po francosko popihal.

Kako se ne sme pozdravljati

Fašisti italijanski in nemški pozdravljajo z dviganjem rok in stegnjeno dlanjo. Francoski in drugi ljudsko-frontaši (socialisti) pozdravljajo z dvignjeno roko in stisnjeno pestjo.

Oba pozdrava se vidi tudi že ponekod v Jugoslaviji.

Začetkom letošnjega leta so neki študenti pozdravljali na ljubljanskem kolodvoru z dvignjeno pestjo. Policijska uprava jih je kaznovala z globo 500 din ali 10 dni zapora in utemeljila svojo obsodbo, da so »na ljubljanskem glavnem kolodvoru uporabili ob slovesu znancev pozdrav z dvignjeno pestjo in s tem povzročili javno zgražanje ljudi.« Banska uprava je pritožbo odbila.

Predavanje

Iz Kranja nam poročajo, da bo na prihodnji učiteljski konferenci predaval narodni poslanec g. dr. Fr. Semrov o vrednosti italijanske lire. Zanimanje za predavanje je splošno.

Dopisi

Jz Št. Vida nad Ljubljano

Na poziv »Slovenčevega« dopisnika iz Šent Vida nad Ljubljano, ki ga je objavil v »Slovenec« dne 14. marca t. l. in v katerem izraža željo, da bi rad zvedel kaj sem jaz v Narodni skupščini govoril, izjavljam sledeče:

Poskrbel bom, da bo naša javnost pravilno in pravočasno obveščena o mojem delu v Narodni skupščini, kakor tudi o delu Narodne skupščine same, pa če je to vseč zaplotnemu dopisniku »Slovenca«, ali ne.

Njemu samemu, pa so na razpolago steno-grafske beležke iz sej Narodne skupščine, katere lahko upogleda na mojem domu.

Koman Albin,
narodni poslanec.

Sv. Križ pri Kostanjevici

Tukajšnje osnovno šolo obiskujejo razen iz bližnjih vasi tudi otroci iz vasi Brezje, Hrastek in Brlog, ki so oddaljene od šole 8 do 9 km. Po skrajno slabem gorskem še sedaj zasneženem potu prihajajo otroci v šolo po 2 do 3 urni hoji zmučeni in dostikrat vsi premočeni. Tukajšnja nova začasna upraviteljica A. Očakar pa tem revežem ne pusti v razred 15 minut pred pričetkom pouka.

Tako dostikrat vsi premočeni in utrujeni čakajo zunaj na milost te gospodične, kdaj jim bo dovolila vstop v razred. Vprašamo kdo skrbi za snaženje in kurjavo šole? Kdo bo skrbel v slučaju bolezni za otroke, ki pogosto radi takega postopka zbolijo?

Stariši šoleobveznih otrok prosimo oblasti, da nameste upravitelja, ki ima srce in čut do mladine.

Ne maramo pa učiteljev, ki ne razumejo vasi, še manj po težkih prilik, v katerih živi obubožan kmetski narod, ki jih plačuje.

Zahteve absolventov kmetijskih šol

Na nedeljskem sestanku Zveze absolventov kmetijskih šol na področju bivše Stajerske na tukajšnji vinarski in sadjarski šoli, ki se ga je udeležilo okoli 200 absolventov, so sprejeli resolucijo, v kateri se zahteva med drugim, da se absolventom dvoletnih kmetijskih šol prizna položaj uradnika, absolventom enoletnih kmetijskih šol pa poduradniški položaj, absolventom enoletnih kmetijskih šol in združne šole tudi položaj uradnika in da se po vseh kmetijskih občinah nastavljajo kot strokovni uslužbenci oz. tajniki absolventi kmetijskih šol.

Na kmetijskih nadaljevalnih tečajih naj bi mesto učiteljev predavali absolventi kmetijskih šol. Prav tako naj bi imeli absolventi kmetijskih šol dostop v razrede ljudskih šol, da zbudijo med učenci zanimanje za kmetijsko izobrazbo. Zveza absolventov kmetijskih šol naj dobi v kmetijski zbornici tri delegate. Absolventi mariborske in grške šole naj se zavarujejo pri Pokojninskem zavodu.

Domači dogodki

× **Spomlad.** V severni Slavoniji je izredno toplo vreme povzročilo pravo pomlad. Priletele so že prve lastavice in sadno drevje je začelo cveteti po vrtovih.

× **Smrtna nesreča v rudniku.** V premogokopu Kosovo v Cerkvenci vodici je debela plast premoga zasula rudarja Milana Bijelca in ga smrtno poškodovala.

× **Ponarejeni petdesetdinarski kovanci** so se pojavili v Livnu. Ponarejeni denar je zelo dobro izdelan in se težko loči od pravega.

× **Italijanski trgovci** so se zopet pojavili v naši državi in zlasti na Hrvaškem pokupili večje množine konj.

× **Svinjska kuga** se je pojavila v okolici Metkoviča. Kmetom je poginilo veliko prašičev. Značilno je, da so kmetje bolne prašiče klali in njihovo meso jedli. Okrajni živinozdravnik je ukrenil vse potrebno, da se bolezen zatne. Kugo je zanesel med prašiče neki trgovec, ki je pripeljal na trg v Metkovič večje število prašičev in jih prav poceni prodajal. Kmetje so jih hitro odpeljali domov. Nekaj dni nato so jim vsi ti prašiči pokrepali na kugi. Od teh se je bolezen prenesla na druge prašiče.

× **V Petrogradu** je storila ovca kmetu Gaborovu tri jagnjeta. To se je zgodilo že v drugič.

× **Vlomilec v mrtvašnici.** V mrtvašnici v Radvanju so se vtihotapili neznani vlomilec in odnesli 4 nove in dve stari suknji. V razmeroma kratkem času je to že peti vlom v to mrtvašnico.

× **Pežar** je v Globokem pri Poljčanah uničil hleve posestnice Jožefe Bohakove, v Skokah na Dravskem polju pa posestniku Vinku Nahtigalu gospodarsko poslopje.

× **Dekleta je kupoval.** V Zagrebu je te dni policija prejela avstrijskega državljana Avgusta Schmidtpetra. Prišel je v Zagreb šele pred nekaj dnevi in nabiral lepa in mlada dekleta, baje za neko baletno (plesno) skupino. V resnici pa se je bavil s trgovino z belim blagom ter je nabiral dekleta za Berlin, Pariz in London.

× **Več sto milijonov dinarjev** znaša škoda, ki jo je povzročila stavka pristaniškega delavstva na Sušaku. Stavka je sedaj končana in je delavstvo zmagalo. Po novi kolektivni pogodbi se povprečno povišajo mezde za 25%, nadurno delo bo plačano 50, nedeljsko pa 100 odstotno bolj. Delovnik znaša 8 ur. Stavka je potekla popolnoma mirno.

× **Za pospeševanje sadjarstva v prevaljskem okraju** je kmetijsko ministrstvo določilo 5000 dinarjev, za višinsko drevesnico pri Sv. Danijelu nad Prevaljami pa 5000 dinarjev podpore.

× **Narodni poslanci za Družbo sv. Cirila in Metoda.** Poslanec I. Prekoršek je izročil beograjski podružnici zbirko, nabrano med slovenskimi narodnimi poslanci. Darovali so po 100 Din: Ivan Prekoršek, Karel Doberšek in dr. Anton Novačan; po 50 Din: Rajko Turk, Ivan Mohorič, Rudolf Pleskovič, mr. ph. Stanko Hočevar, Rudolf Pevec, dr. Josip Režek, dr. Lovrenčič, Ivan Janžekovič, dr. Riko Fux, Albin Koman in Milan Mravlje. Skupaj 850 Din. Iskrena hvala!

Deteljno seme

zmleto, je izborno krmilo za govedo.
Cena 75 par za kilogram.

SEVER & KOMP., LIUBLJANA

× **Poplave** v južnih delih države so zavzele značen obseg. Samo na obeh bregovih Morave je poplavljenega po 50 kvadratnih kilometrov sveta! Tudi v Moslavini in na Lonjskem polju so poplave povzročile mnogo škode in grozi še nevarnost nalezljivih bolezni.

× **Na občnem zboru Narodne banke** je pri volitvah v upravni odbor po žrebu odpadlo 12 dosežanjih članov, med njimi tudi dr. I. Rosina iz Maribora. Na novo je bil izmed Slovencev izvoljen Ivan Avsenek iz Ljubljane.

× **Ženo je prodal** dninar Veličko Vušič v Pirotu nekemu kmetu. Pogodila sta se za kupnino 100 dinarjev. Žena je bila pri kupčiji navzoča. Kmet je izročil dninarju stoak, ta pa kmetu po bčnico in ženo, ki je bila s tako kupčijo kar — zadovoljna.

× **GRUDA, mesečnik za kmetijsko prosveto.** V kratkem izide prva dvojna številka (1—2) tega letnika. Vsebina bo pestra in zanimiva. List, ki ga letos urejuje poseben uredniški odbor, bo skušal ustreči vsem izraženim željam prosvete željne kmetijske mladine. Naročnina za člana Društva kmetijskih fantov in deklet znaša za celo leto samo 20 dinarjev. Naročite takoj!

× **V župnišču v Spitaliču** so med mašo vdrli vlomilec in odnesli iz župnikove pisarne okrog 8000 dinarjev gotovine. Orožniki so nekega sumljivega pohajača že prijeli.

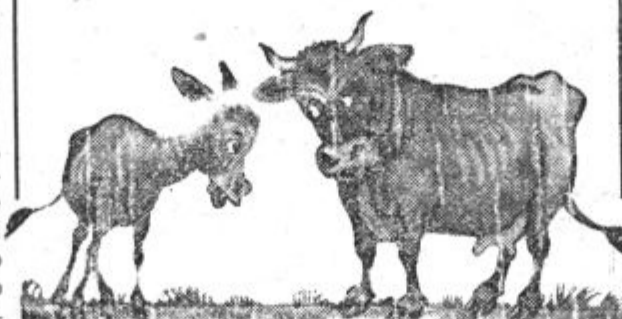
× **Zopet evharistični križ.** Na Loškem, približno 1 km od cerkve nad vasjo Odkrajnik, so neznanci odžagali tamkaj postavljeni evharistični križ. Storitve bodo skušali izslediti orožniki. Mi smo o teh pozavah v listu že pred časom povedali svoje misli.

× **Železniška nesreča.** V Celju so našli ob železniški progi mrtvega čevljarkega mojstra Franca Gučka. Ko se je prejšnji večer čez progo vračal domov, radi deževja ni slišal prihajajoče lokomotive tovornega vlaka. Stroj ga je sunil ob skalo in je bil Gučko takoj mrtev.

× **Novi beograjski nadškof** dr. Josip Ujčić je bil ono nedeljo slovesno posvečen v Zagrebu. Dr. Ujčić je bil prej profesor bogoslovja na ljubljanski univerzi.

× **Palačo za 60 milijonov dinarjev** zgradi Uprava monopolov v Beogradu. Z gradbenimi deli začno še letos proti koncu meseca junija.

ZADNJA SPOVED

Mama moja ljuba, oprostí mi za vse grenke žalitve, ki sem ti jih prizadejal v svojem 19letnem za pravico borbenem življenju. Blizu se mi čas pokore. Ko se bodo pričele zjutraj ob pol devetih uradne ure, me bodo, dasi po nedolžnem, spravili na gavage.

× **Zaradi vohunstva — 20 let robije.** Gulin Ivan, policijski pristav v pokoju, in Ivan Drufovka, zasebni uradnik na Bledu, sta bila radi vohunstva z razsodbo državnega sodišča za zaščito države radi vohunstva pred kratkim obsojena vsak na 20 let težke ječe in trajno izgubo častnih pravic.

× **Celo družbo ponarejevalcev denarja** so odkrili blizu Ormoža. Središče je bilo na domu Jakoba Vrhovčaka, bivšega gostilničarja na Humu pri Ormožu. Mož je hudo zadolžen. Orožniki so sedaj z njim vred aretirali še več drugih oseb, zapletenih v to afero. Zaplenili so tudi stroje, kemikalije, papir in 120 precej dobro ponarejenih »jurjev«. Poleg tega so našli manjšo vsoto ponarejenih 50 dinarskih kovancev. Preiskavo orožništvo v svo vneto nadaljuje!

× **Žrebanje za usodo.** V Kranju so pri podjetju »Jugobruna« hoteli skriti število delavcev. O tem, kdo ostani, oziroma bodi odpuščen, je odločal — žreb. — Dvomimo, če je ta navidezna nepristranost socialno pravična. Stepeni naključju vendar ne bi smeli prepuščati tako usodnih odločitev. Na tak način se lahko zgodi, da izgubi delo najbolj potrebni, medtem ko kdo drugi ostane. Mislimo, da bi moral danes vsakdo razumeti, da socialnih vprašanj ni mogoče reševati niti z žrebom niti z golim razumom, ampak le z razumom in srcem!

Ne samo čaj...
„Naš čaj“
je najboljša domača
zeliščna krepična pijača.
NAS ČAJ
dobite v vsaki trgovini

KMETIJSKA DRUŽBA V LIUBLJANI

× **Slaba prosveta.** Na sestanku Prosvetnega društva v Spublii sta se strela udeležena Janez Kline in Ignac Horvat. Horvat je Kline »posadil ven, Kline pa je pozneje Horvata pričakal in ga tako obdelal, da so ga morali prepeljati v pljučsko bolnico. — Vest objavljamo zavednim kmetijskim fantom samo v svaričen vzgled.

× **Do smrti je pretepel lastno mater** posestnik Janez Kukovec od Sv. Tomaža pri Ormožu. Mož se je večkrat opil in v takem stanju pretepal ženo in mater. Pred kratkim je mati nenadoma umrla. Na truplu so pri raztelesenju ugotovili poškodbe in so Kukovec zaprli. On sicer taji vsako krivdo, priče pa pravijo, da je Janez Kukovec res pretepal svojo 73letno mater, ki je dan za tem umrla. Kukovec so orožniki že izročili sodišču.

× **Za izsleditev morileca — 1000 dinarjev nagrade.** Blagajničarka v Mastekovi trgovini v Mariboru, gospodična Elizabeta Matko je prejela od poštne ministarstva 1000 dinarjev nagrade, ker je pomagala izslediti morileca ljubljanskega pismonoše. Po seznamu, ki ga je prejela od policije, je spoznala, da izvira tisočak s katerim je morilec Adler hotel plačati v trgovini, iz ropa. Obvestila je policijo, ki je Adlerja takoj prijela.

× **Vlom po ameriškansko.** Te dni je nekdo v Mariboru na Aleksandrovi cesti, sredi najživahnjega prometa v opoldanskem urah izvršil drzen vlom v Znidaršičevo trafikko. S ponarejenim ključem je odprl vrata, vstopil, pobral denar in za 8 tisoč dinarjev kolkov in znanek, zopet zaklenil in odšel. Dva otoka, ki sta tedaj prišla kupiti neko malenkost, je napodil. Vsekakor sta to važni pričini, ki bi nemara na podlagi njunih izpovedi posrečilo izslediti državnega krmilarja.

× **V Poljansko** je padel v Novem predmestju v Skofji Loki Gletni Milan, edini ljubljanski gospodarja Saffarja. Zakaj in v kakšni situaciji je ogrujena, da bi se bilo takih nesreč?

Iz tujine

■ Poyodom 85letnice smrti ruskega pisatelja Gogolja bodo sovjeti izdali vsa njegova dela v nakladi preko 700.000 izvodov.

■ Nekaterim pokrajinam južne Rusije pretijo hude poplave. Ze sedaj so poplavljeni ogromne površine zemlje.

■ Smrt od lakote grozi štiri milijonom prebivalstva v kitajski pokrajini Sjačuan. Okrog osem milijonov ljudi je pobegnilo v druge pokrajine, da si rešijo življenje.

■ Iz mesta Petropavlovne na Kamčatki se je pričel redni zračni promet z notranjostjo Rusije. Polniška in tovorna letala morajo vsak dan preleteti čez 200 metrov visoke planine.

Žrebanje

dobitkov 2½ % vojne škode,

ki se je vršilo dne 1. t. m., na katerem so bili izžrebani sledeči dobitki:

Serijska št.	Štev.	Din	Serijska št.	Štev.	Din
7832	7832	3.000	7980	132	3.000
7843	361	3.000	8002	590	3.000
7856	842	3.000	8009	307	5.000
7863	998	3.000	8031	613	5.000
7896	831	3.000	8069	902	20.000
7924	116	20.000	8074	615	3.000
7901	345	3.000	8086	532	3.000
7969	298	3.000	8124	782	5.000
7945	786	3.000	8195	415	3.000

Serijska št.	Štev.	Din	Serijska št.	Štev.	Din
8196	888	3.000	8787	497	3.000
8204	850	5.000	8809	876	50.000
8221	827	5.000	8832	447	5.000
8225	157	5.000	8839	455	3.000
8230	184	5.000	8846	510	5.000
8264	781	3.000	8881	269	5.000
8274	895	3.000	8885	34	3.000
8382	148	20.000	8897	393	5.000
8424	819	3.000	8937	527	3.000
8504	936	5.000	9044	776	3.000
8509	272	3.000	9045	851	5.000
8514	555	5.000	9057	188	3.000
8518	958	3.000	9072	432	100.000
8525	856	5.000	9099	699	3.000
8557	254	3.000	9194	538	3.000
8582	308	5.000	9203	735	20.000
8645	191	3.000	9227	709	5.000
8663	747	3.000	9238	155	3.000
8681	923	5.000	9268	190	3.000
8695	354	5.000	9272	287	3.000
8707	885	5.000	9277	517	20.000
8724	666	3.000	9300	801	5.000
8730	815	5.000	9306	304	3.000
8737	453	3.000	9331	228	5.000
8757	366	3.000	9376	604	3.000

Važnejša radio predavanja

od 21. do 28. marca 1937.

Nedelja, dne 21. marca, 9.45: Smrt in sodba (g. Fr. S. Pinžgar) — 17.00: Pomnoževanje rastlin s podtaknjenci (g. Josip Strekelj).

Ponedeljek, dne 22. marca, 18.00: Higijena bivališča (g. dr. Anton Breceelj).

Torek, dne 23. marca, 18.40: Preporod grške omike po Arabcih (g. Fr. Terseglav).

Sreda, dne 24. marca, 18.00: Velikonočni običaji v Dalmaciji (g. prof. Mirko Avsenak).

Petek, dne 26. marca, 19.30: Vuk Karadžić in Slovencej (dr. Maks Robič).

Sejmi

21. marca: v Pernovem, Sv. Krištofu, Žigarskem vrhu nad Sevnico;

22. marca: v Višnji gori, Smartnem ob Paki, Poljčanah, Središču;

23. marca: v Metliki, Kamniku, Črnomlju, Mariboru, Podčetrtku, Ormožu, Dol. Lendavi, Dobrovniku;

24. marca: v Vel. Mraševem;

25. marca: v Črnomlju, Kropi, Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, Rajhenburgu, Sv. Mariji v Slivnici, Laškem, Mariboru, Turnišču, Slov. Konjicah;

26. marca: v Lukovici, Dobovi, Brežicah, Kozjem, Rakičanah;

27. marca: v Trziču, Dol. Lendavi.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'37
1 nemška marka	Din 17'56
1 avstrijski šiling	Din 8'38
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 213'50
1 francoski frank	Din 2'02
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'29

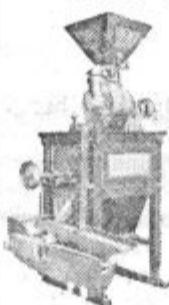
TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

Umni kmetovalci in trgovci!

Nabavite si novovrstne Irus mlino.

So patentni nemški izdelki, z njimi boste mleti vse svoje žitne pridelke doma s tem si prihranite trpljenje, hito, čas in denar. Služijo vam za očiščenje žita za krotanje živalim, za mletje vsega žitnega zrna v poljubno fino moko, kakor pšenični in polentni gris. Za pogon mlina zadostuje vsaka moč ali motor, ki vam služi za pogon drugih gospodarskih strojev. — Vzamejo se tudi hranilne knjžice v račun Samoprodaja in zaloga za celo Ingoslovijo.

Turnšek Štefan

Poštni predal št.

LJUBLJANA, Aleševčeva 24.

Sadno drevje

Kmetijska družba nudi iz svojih drevesnic

v Ljubljani in Konjicah za spomladansko sajenje razno sadno drevje garantirano pristnih vrst, in sicer:

Jablane visoko- in srednje-debelne

cena 1. vrste komad à Din 8'—,
2. vrste komad à Din 5'—.

Jablane v grmičasti obliki (prtitlavci)

cena 1. vrste à Din 12'—,
2. vrste à Din 6'— za komad.

Enoletni okulanti od nekaterih sort à Din 8'— za komad.

Visoko- in srednje-debelne hruške

1. vrsta Din 10'—,
2. vrsta Din 6'— za komad.

Moštnice: 1. vrsta Din 10'—,
2. vrsta Din 5'— za komad.

Pritlične hruške: 1. vrsta Din 12'—,
2. vrsta Din 6'— za kom.

Črešnje visoko- in srednje-debelne

1. vrsta Din 12'—,
2. vrsta Din 6'— za komad.

Višnje pritlične oblike

1. vrsta Din 12'—,
2. vrsta Din 6'— za komad.

Breskve

à Din 8'— za komad.

Marelice

1. vrsta Din 15'—,
2. vrsta Din 8'— za komad.

Visoko-debelni in tanko-lupinasti orehi

1. vrsta Din 8'—,
2. vrsta Din 4'— za komad.

Cene se razumejo franko Ljubljana odnosno Konjice. Pri odjemu preko 100 drevesc priznamo poseben popust. Skladišče Konjice ima tudi velik izbor trsnih cepljenk. I. vrsta pri naročilih čez 100 kom. po 1'50, II. vrsta po Din 1'— za komad. Korenjaki po Din 0'50 za komad.

Kmetijska družba v Ljubljani, r. z. g. z.

Novi trg 3

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo

Telefon št. 28-47

v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1

Rač. poš. hran. št. 14.257

Brzjavni: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje

ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune